

Handlinger under Gudstjenesten. Her foreslaas altsaa et bestemt Forbud: Der maa ikke tages Betaling. Udvalgets Flertal finder det rettere og naturligere for det, der kan gives Lovbud om, at Betaling maa ikke kræves. Saa langt kan der gives et Lovbud, som virkelig kan respekteres. Organisten maa ikke stille Krav, maa ikke forlange noget. Der maa ikke, naar en saadan kirkelig Handling bestilles, gøres opmærksom paa, at Organisten skal have et saadant Vederlag. Derimod er vi betænkelige ved at stille et Lovforbud op om, at han ikke maa modtage saadan Betaling. Det vil jo altid være en vanskelig Sag: en Mand sender Organisten et Honorar, som det i Loven er denne forbudt at modtage. Er han dermed forpligtet til at sende det tilbage? Begaar han en Lovovertrædelse ved at beholde det? Ja, det synes jo saa. Derfor mener Flertallet, at saa længe Accidenserne ikke er afløste for alle ved Kirken ansatte, ogsaa Organisten, mod Erstatning, er det naturligst for dette enkelte Forhold at nøjes med at sige, at han maa ikke kræve nogen Betaling. Saa blander Loven sig ikke ind i det private Forhold, om en Mand alligevel ønsker at yde Organisten et Honorar samtidig med, at han sender til Præsten og de øvrige ved Kirken ansatte. Jeg maa derfor anbefale Flertallets Ændringsforslag herom.

De af hele Udvalget til de næste Paragraffer indtil § 17 stillede Ændringsforslag kan jeg forbigaa. De er dels formelle, dels angaar de Aflæggelse af Kirkens Regnskaber og Affattelsen af dens Overslag, hvorved Bestemmelserne er gjorte mindre omstændelige, naturligere og ventelig ogsaa klarere, men da de er stillede af hele Udvalget, og alle er tiltraadte af Ministeren, skal jeg ikke opholde mig ved dem. Jeg kommer saa til Ændringsforslag Nr. 17, der for mig uægtelig er Hovedsagen. Her skal jeg først nævne, at Udvalgets Flertal har ophævet den Forbindelse, hvori Lovforslaget sætter den eventuelle Ligning eller den nu bestaaende Ligning til Købstadkirkerne og de Kirker paa Landet, der ved Tiendeloven er blevet selvejende, med hinanden. Lovforslaget slaar det hele under samme Regel, ligesom dets Tendens i det hele er at skrue alle Kirker, ganske uanset deres store Uensartethed, ind under de samme Rubrikker.

Ligningen paa Sognebeboere til de Kirker, som nu overgaar til Selveje, forsynede med det fornødne Tal af Tiendebankobligationer, bør regnes at blive en

ren Undtagelse, noget ganske sjældent. Derom er Udvalget enigt med den højtærede Minister, der ogsaa i sin Tid som Medlem i Folketinget har sagt det samme, men Udvalget har ment, at der ogsaa maa gives dette Udtryk i Loven — i denne skal en saadan Ligning udtrykkelig gøres til noget, der kun kan ske undtagelsesvis og under ganske særlige Regler. Beboerne har jo afløst deres Ydelser til Kirkerne, Kirketienden, og Tiendens Ejere har, naar han ønskede det, faaet sin Forpligtelse overfor Kirken afløst ved at afgive saa meget af den afløste Tiende, som er nødvendigt for Kirkens Fremtid. Her maa derfor kun i høj Grad undtagelsesvis den en Gang afløste Tiende dukke op igen som en Ligning paa Beboerne.

Helt anderledes derimod er Forholdet ved de selvejende Købstadkirker; her er ikke Tale om, at der har fundet en Ordning Sted, ved hvilken Beboerne har udkøbt sig, afløst deres aarlige Ydelse til Kirken. Dette Forhold er ganske uberørt af Tiendeloven. Her er Forholdene uforandrede, indtil dette Lovforslag pludselig slaar ned og vil forandre det hele og bringe en ren Omvæltning. Jeg skal herom henvise til mine Udtalelser ved første Behandling af Lovforslaget og tillige til Udtalelserne herom i Betænkningen. De sidste er i alle Tilfælde nærmere tilgængelige.

Lovforslaget gaar ud paa, at for Fremtiden maa Ligningsbeløbet til Kirken ikke uden Byraadets Samtykke overstige $\frac{1}{10}$ pCt. af den til Statsindkomstskatten ansatte Indkomst i Kommunen. Dette Lovforslag kom til os med den store Autoritet, som dets Fremsættelse af to Ministre efter hinanden og dets enstemmige Vedtagelse i Folketinget maatte forlene det med. Jeg personlig maa erkende, at det har været mig umuligt at se Motivet til denne for Købstadkirkebygninger i højeste Grad indgribende og skæbnesvangre Bestemmelse. Har Motivet været Hensyntagen til Kommunernes Overbebyrdelse? Har man tænkt, at her vedtages saa mange Love, der lægger nye Udgifter paa Kommunerne, nye og ret ubegrænsede Udgifter, saa nu vilde man til en Forandring give Kommunen Adgang til en Nedsættelse, lægge det i Kommunens Haand at sætte en aarlig Udgift til et vist Minimum og fremtidig holde den der? Men i saa Fald laa det dog langt nærmere at give Kommunen en saadan Adgang overfor en samtidig nyindført Udgift og ikke anvende denne ellers ukendte Bestemmelse overfor